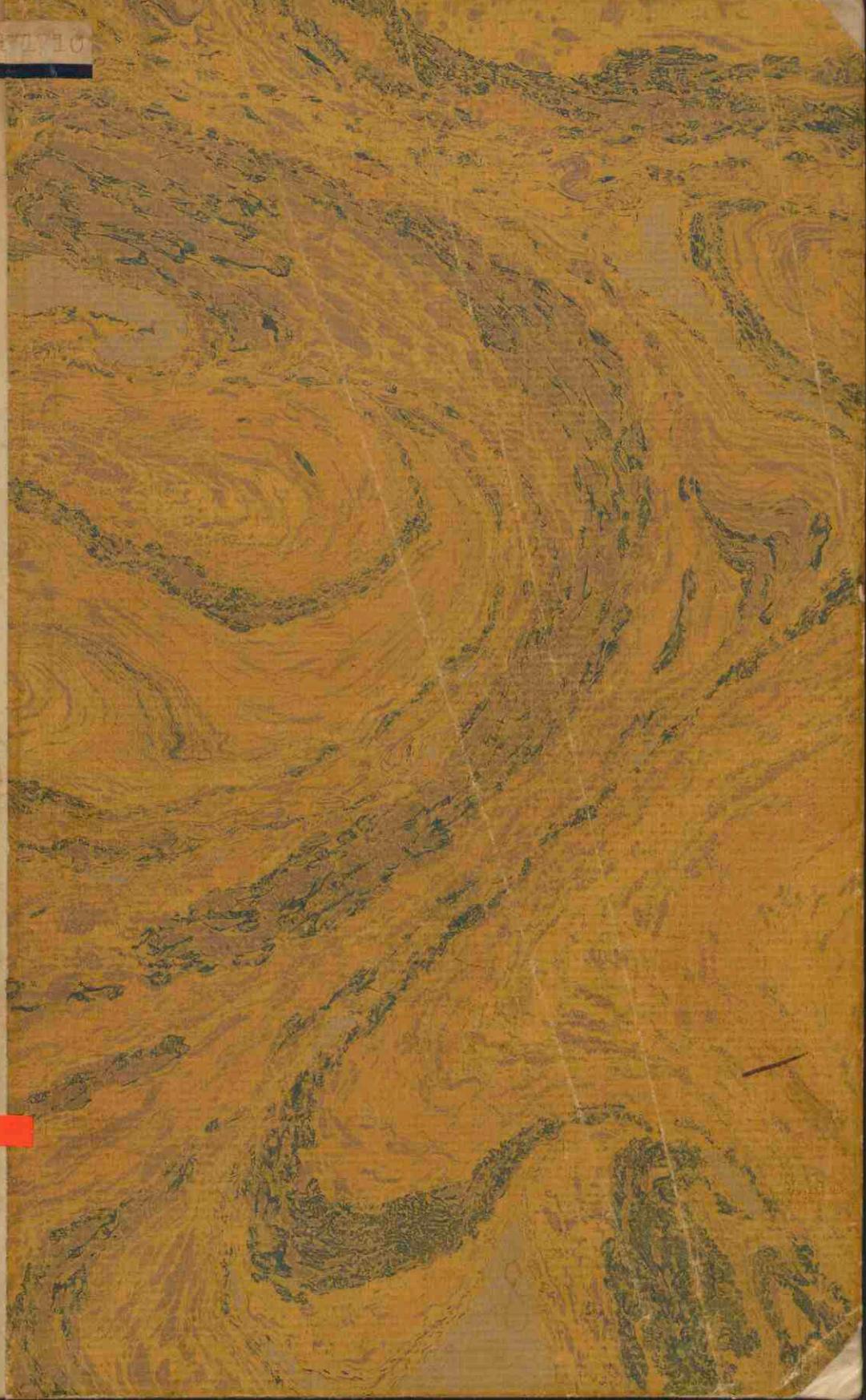

Ordonnancie van die Keyserlijcke Mayesteyt, roerende die dootslaghers, cessionanten ende banckroeten.

<https://hdl.handle.net/1874/342469>

ILLINOIS

Oct.

J

Opgenomen in Suppl. MSS. cat.
Nov. 1976.

BIBLIOTHEEK
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

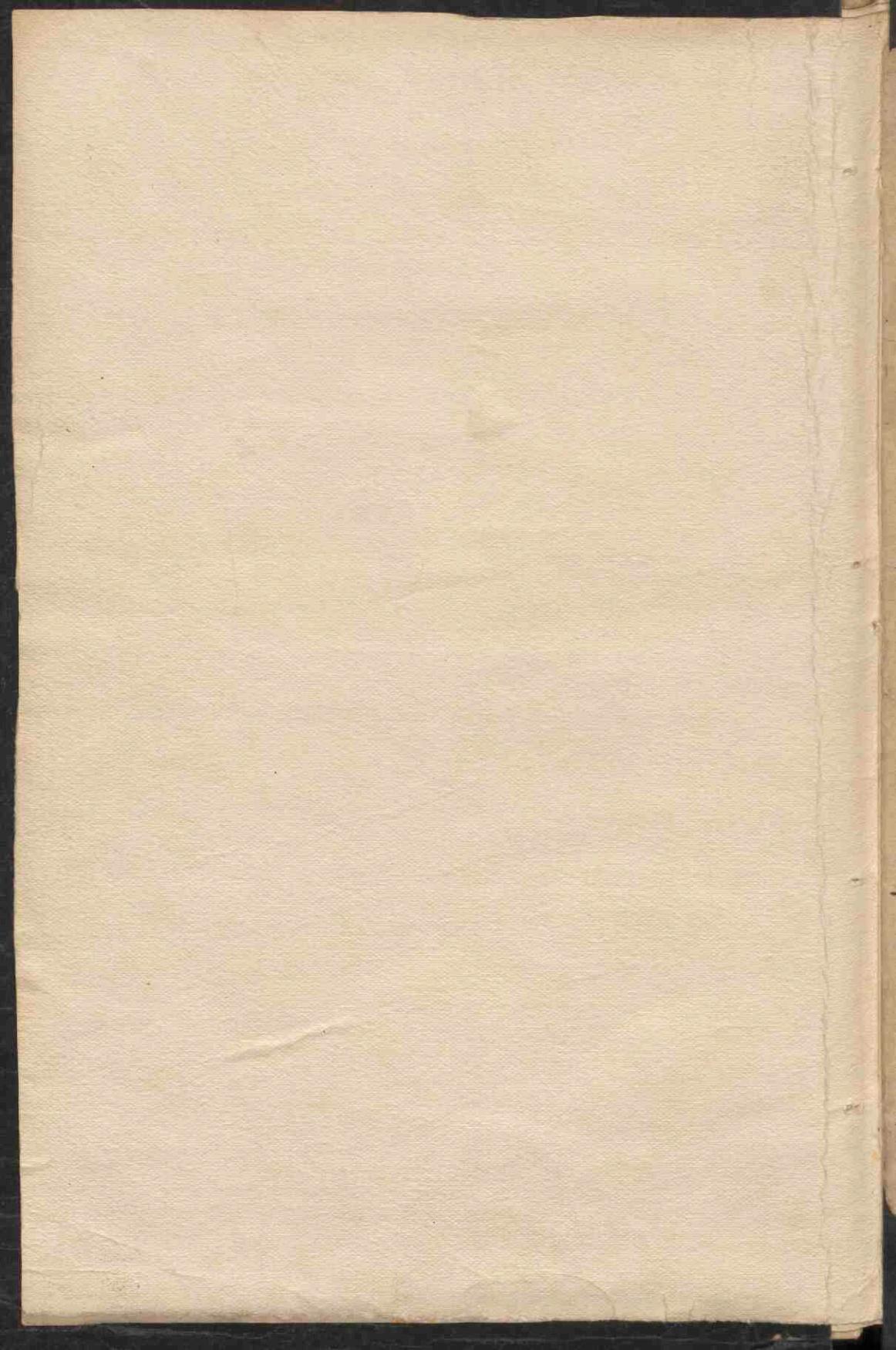
TITD/1710

1544.

Ordonnantie, rakende:
Dootslagers. Cessioante
Bankroeten

Delft. Simon Tans..

N P G V S V N D R H O

Ordonnancie vā die Kepserlycke Maue-
stept / hoerende die dootslaghers Cessio-
nanten ende banckeroeten / Ghepubli-
ceert Inden Haer dypsent viishon-
dert vier ende veertich.

Men vinse te coope tot Frans dypck pieters,
Boekuercooper woonende inden Ha.
ghe/bp die School.

Geijer's
Gesammtausgabe
der
Schriften des
Schweden

Copie.

Raerle bider gracie gods/ sioomsch biep
ser Alijt vermeerder Drinc Coninch van Germanien/van Ca-
stilien/van Leon/van Arraghon/van Capels/van Sicilien/van
Maillorque/van Hardaine/vanden eplanden van Indien en va-
sten landen der see Oceane/Werishertoge van Oostenrich her-
toge van Bourgongen/va Lottier/va Brabant/van Lemburch/
van Luremburch en van Shelre/graeue van Vlaenderen/van Ar-
tois/van Bourgomgen Halsgraue/ende van Henegouwe/van
Hollandt/Zeelandt/van Ferrette/van Haquenau/van Namur
ende van Zuytphen/Panche van Zwaue/Marcgraue des hec-
lichs Kync/Heere van Driesslandt/va Halina/van Mechelen/van
der stadt steden ende landen van Otreche/Querijsel en Gronin-
ghen ende Dominatuer in Alie/ende in Afrique. Allen den ghe-
nen die desen onsen brief sullen sien saluwt. Alsoo door t' groot ghe-
tal vande supplication diemen dagheleyc in onsen secreten staten
presenteert/men beuindt ende ghewaere wort der menicht ghe-
woonten ende euormicpt vanden dootslaghen moorden en an-
dere delicten ende mesuisen die in onsen landen ende heerlicheden
van herwaert louere ghecommitteert worden/spryntende eens
deels soo midts der traechepc ende negligencie vanden officieren
die hun debuoer niet en doen die voorschreue dootslach aen te ta-
ken ende corrigeren als oock mit der lichtichept vantverleenen
van dien brieuen van remissien en perdoenen vande voorschreue
dootslaghen ende andere delicten Ende dat onse officieren fissa-
len procederende ten intermemente van diē hun debuoer niet en
doen. Doch dat dofficieren den welcke gheoorloofst is van simpe-
le dootslaghen op d' informacie bi hen ghenomene composeren
hen niet en informeren soot behoort/waer wi geschapē is dat veel
andere delicten ende incomuenienen in onsen voorbeschreuen lan-
den dagheleyc lanc soot meer ghebueren ende toecommē mochte.
Doo ist dat wi begherende daer toe te versiene ende ordene stelle
niet allernijt op de concessie ende intermemente vande voorschreuen

brieuen van remissie ende perdoene/ Maer ooch opt sluch van.
de brieuen van respite ressie ende beneficie van inventarijs ende
van andere brieuen van gracie die welch sood wi verstaen dien wile
vercreghen worden om de crediteren en schuldeverschters te frau-
deren/ Ten grooten schade achterdeel ende interesse vande ghe-
meypne weluaert van onsen voorschreuen landen. Wi om dese re-
denen gehad hier op raduys van onse provincial statende van her-
waert ouer hebbē by riype deliberacie van siade gheordonneert
ende ghestaueert. Ordineren ende statueren voor edici ende
ewighe wet ighene dat hier nae volghet.

Inden eersten wyl interdiceren ende verbieden voort aen te ac-
corderen brieuen van remissie van dootslaghen binnen den Jaer.
re vanden voorschreuen dootslaghe ghecomiteert dat naeden
dootslagh ghecomiteert zynne dofficier vander plattē aldaer
denseluen dootslagh ghebueren sal/sal gehouden wesen hem wel
ende behoorlycke t informeren op te toccompie vanden lepte en.
de sine informatie bewaren ende die te erhuberen so wanner des
van noode wesen soude oft die seluer ouerleuetē den executeur die
hem verdachuaerdē soude/ omme te sien procederen op dinterme-
ment vande voorschreue remissie ende stelle in handē vante Pro-
curuer general tot bewaermisse van onsen Rechte/ op die peyne
dat dofficier wselende negligē en in ghebrecchie die voorschreue
informatie te dwene/sal arbitralycke ghecorrigeert wordē/ Ende
beuelen hem de selue Informatie secrete te houdene/ sonder daer
oftie gheuen t dubbel oft copie oft andersins die openbaren oft co-
municeren partijen oftie eenighe priuete persoone/ ooc op peyne
arbitrale.

Dat gheen Officiers hebbende macht te componeren van sim-
pele dootslaghen niet en sullen maectien compositie sonder eerst
ende akoren die voorschreuen informatie bi hem gheuomen ter-

front nae die geschiedenis vanden sept ende eenighe andere sao
verre si lipden die zederi ghenomen hebbē om breeder aduertisse-
ment vanden sept te exhiber ē ende ouerleuerē den staede prouin-
ciael vanden lande daer den dootslach ghecommiteert is / welc-
hen staedt prouinciael informacie ghesien verclaren sullen / of den
dootslach simpel wesen oft vallen soude in composicie oft niet / Om
daer nae heden voorschreue officiere mitten advyse vande lipden
van onsen rehencamere totter voorschreue composicie gheprote-
deert te wordene na ghewoode Honder dat de voorschreue staede
prouinciael hem sal andersins moghe onderwinden mitter voor-
schreuen composicie oft remissie / dan alleerlycht op die voorschre-
uen Informatie te verclarene oft fert gequalificeert is / Om com-
poseren oft niet hem verbieden wel scharpeleych te desen eynde de
voorschreuen Informatie te recoleren.

Dat gheen Officier en sullen moghen componere / ten si dat si
lipden ter stont nae die gheschiedenis vanden sept die voorschre-
uen Informatie ghenomen hebben / op te verbeurte ende prima-
cie van huere officie.

Dat nae tcommitterē vanden dootslach Dofficier vand plact.
se sal gehouden wesen sine diligencie ende naersticheyt te doene
den persoonen vande deliquanten acnte tastē ende apprehende-
ren / om ouer den seluen Justicie te doen / en so verre hi die niet con-
de apprehenderen / in sulchen gheualle sal hi ter stont aenslaernen.
de stellen in sinen handen bi goeden Inventarijs alle ende een ve-
ghelycke goeden vande deliquant ligghende onder sine uisidie
nie en den seluen Inventarijs misgaders sine voorschreue infor-
matie wel bewaren.

In gheual die voorf Officier negligent ware de delinquante te

apprehenderē so sal hi ghepriueert wordē van sine officie/ en daer
en bouē te verboere die boete van hondert Karolus ghulden.

Dat teghens dpe dootslaghers gheapprehendeert Officier
sal gehouden wesen te procederen mit alle diligencie sonder wt-
stelle oft vertreck/in wat maniere dat het si en hierinne zijn wter.
ste debuoer doen/op pepne arbitralijc ghecorrigeert te worden.

Dat van dootslaghē deen landt aerde oft heerlicheyt niet en sal
moghen beurien dandere/maer sullen die dootslaghers pugni-
sable wesen in en al ouer die landen van onser ghehoorsaemheyt/
Ende ien desen epnde sullen die Officierē schuldich wesen elcr an-
deren ouer te levnden t dubbel vande informacie bi hen ghehou-
den/so dicwils en menichweruen si des versoecht sullen worden.

Dat alle Impetranten van brieuen van Remissie/belast mit in-
termemente sullen ghehoude wesen die te presenteren den Rech-
terendient behoori binnen sessie maenden nade date van dien/op
die pepne en verbuerte dat die selue remissie naer den voorschre-
uen tijc van sessie maenden sullen ghehouden wesen voor ghetac-
seert en ghereuocert/sonder datmen teghens den seluen tijc ghe-
uen sal restitucie/wt wat oorsaeck dat het si.

Dat die ghene die in gebreeke wesen sal te presenterē sine voor-
schreuen bueue van Remissie binnen de voorschreue tijc van sessie
maenden indien hi versoecht nieuwē Remissie en die selue vereydt
So sal hi anderweruen betalen trecht vande seghele en vande se-
cretarijs/al oft hi noept remissie verworuen hadde.

Datmen van nu voort aen gheen brieven van ampliacie ver-
leenen noch expedieren en sal om wat saetke datter li welke am-
pliacien wi verboden hebben ende verbiede hi desen. Niet te min
die ghene die eenighe saetke inde narracie van hond remissie ghe-
obmitteert sal hebben sal moeghen presenteren andere reueche
omme te hebbene nieuwe remissie in die welcken hy gehouden
wordt te narreren verworuen te hebbene remissie niet sufficiënt
Inchen ghenarreert. Op de peyne dat by ghebreke van dien de
tweede remissie soude wesen suprepijs misgaders. Dock deerste
remissie de welche van stondē aen sal wesen ghecastert alleermē
deliberere op de tweede requeste. Om daer na op de selue gheap-
pointeert te wordene loot behooren sal.

Dat alle Imperranten van remissie ten daghe vande presenta-
tie van huere remissienullen gehouden wesen in persone te com-
pareren. Om te versoecken dintermement en van daer gaen en
blijuen in gheuanghemisse ter tijt toe dat bi den rechter anders
gheordineert sal wesen sonder dat den rechter sal moghe dē voor-
schreuen impetrant ontslaen sonder eerst in ghesloten ghenange-
nis ghewest ende dinfoormacie bidē. Officier vander plaatse ge-
houden duersien ende gheuareert hebbene.

Dat dofficier vander plaatse so wanneermen hem dachuaerten
sal om te procederen tot intermement van brieuen van remissie
sal gehouden wesen tobbel van minder informacie ghesloten en
de ghesegelt ouer te gheuen den Doormaerdere executuer midis
nemende sien behoorlijke salarhs welcken informacie dē voor-
schreue Deurwaerdere gehouden wort te voeghene mi sijn er-
ploit. Om die te ouerleuerē den Officier ten daghe dienende ope
voorschreuen intermement.

GIndien die Officier swaericheyt maecte te ouerleenerē dusobel
vande voorschreuen informacie behaluen sijn redelijcken salita-
rijcs ende dat daer of blijcke biden relacie van de Duerwaerdere/
so sal hi verdachuaert worden om tijnen costen die voorschreuen
Informacie ouer te brenghen ende bouen dien ghetorigeert ten
arbiterope vanden Rechter die de kennisse vande voorschreue
intermemement hebben sal.

Dat Dofficier fiscalen sullen gehouden wesen wel endenaechte
lijcken te doorlijen en visiteren den voorschreuen Informacie en.
de in dien si die sufficiënt beuindē des si hen sullē moghen ghedra-
gen ter discrecie vande Rechtersen Consenterē ofteweder legghē
dintermente van die voorschreue remissien en so verre si die niet
en beuinden sufficiënt sullē moghen verloochten die voorschreuen
Informacie ghercolleert oft andere ende betere ghemaect ende
gehoudene te werden.

Dat die Rechters sal reiechten de kiemissie so verre die sare die
daer toe ghedisponeert is. Niet reghenstaende dat die officieren
fiscalen daer inne consenterē verbiedende alle rechters te protocole-
ren ten intermemente vante voorschreuen remissien opt consente
van die voorschreue Officieren fiscalen sonder eerst te siene en vi-
siteren die voorschreuen Informacie nadē welke voorschreuen
Rechters gehouden sullen wesen hen te reguleren.

Dat partijen gheinteresseert verdachuaert om te procederen
ten intermemente vande voorschreuen kiemissie sal die selue mo-
ghen weder legghen niet alleenlijcken om te hebbene sijn intere-
ste met oot ten epnde vā reiectie en pugnitie criminie en hierin
suppleren Dofficier vanden fiscalen. Behoude lijk indē hi dat
docht ionrechte dat hi die costen betale sal ter discrecie vande rech-

tere ende daer en bouen worden arbitralijcken ghetorigeert.

Dat alle versneghen redenen oftie puncten eenichsins aggraue
rende den dootslach en die ons hadde moghen moneren niet so
lichtelijcken te verleenen die voorschreuen remissie sullen die re-
missie maectien subreptice ende van onwaerden.

Insgheleijc alle valsche erpressien ghedaē om t'fert te verschoo-
nen alle narrerende den Impetrant te wesen van goederfame
oft de ouerleden van quaden leuene oft conuersacie dierghelycke
sullen die Remissie maectien obreptijc ende van onwaerde.

Datmen in materie van Intermement van Remissie niet en sal
moghen ghebruycken van request civile.

Dat alle delaven diemen den Impetrandt van remissie accor-
deren sal sullen wesen peremtorie.

Datmen processen hanghende op d'ntermement van Remis-
sien gehouden sal wesen te wijsen ende termineren so luyuerlyc
ken als moghelyck wesen sal.

Dat die Siechieren arbitererende de Eijsle beteringhe niet en
sullen moghen de selue minder estimeren dan tot twintich goudē
Carolus guldē mer wel hoger na die qualiteit vande impetrāt.

Gindsen die Impetrante van remissie niet en connen betaleu de

voorschreue amende van twintich Karolus guldē de selue amen,
de sal ghecomiteert en verkeert worden in andere pepne corpo-
relle vā gegeselinge oft andins tē arbiterschepe vande rechter.

Dat gheen Officiers en sullen moghen componerē voor doo-
slaghe tot minder somme dā dertich ghelyke Karolus guldens.

Dat desen Ordonnancie te verstaen is alleenlyc van den doot-
slach. Om die welcke die door slagher behoort criminelycke ghe-
creuteert ende ter doot ghebracht te wordene ende niet soe wan-
ner dē dootslach sal wesen ghecomiteert verwerens sijfs bp
onghenthal oft wannere den persoon gheueikt is maer niet totter
doot ende niet te min bi andere accedent afwuch worde.

Dat men van Emenden ende Compasien voor dootslaghen
niet en sal accorderen gracie opie quitscheldinghe ten waere om
ghedaen diensten ende bp onsen expressen consent.

Dat gheen brieuen van legitimeitie en sullen verleent worden
voor bastarden ghewonnen bi gheesteliche ofte relegieuse per-
sonē noch ooc bi waerlijcke persoonē duerende huer heder huwe-
like state ten ware bi onsen expressen cōsent oft wt speciale gracie.

Dat in alle brieuen van plaret die gheaccoerdeert sullen worden
op derenicie van eenighe bullen oft prouisen van appostolischen
van prochiaenscapen en prochickerchen gheadionsteert en ghe-
stelt sal wesen dat d'impetrant vande selue gehouden wesen sal te
resideren ter plaeisen van sine prochickerchen sonder die bi ande-
rete moghendoen bedienen.

Dat gheen brieuen van plaecet en sullen gheaccoerteert worden op privilegie van niet te recideren op die prochickercken oft op dispensacie van ouwerdom oft die de spraecke vanden lande niet en can noch doch op coaduitorie/ in prependen oft andere simpele beneficien.

Dat brieuen van respite ende attermacie van schuldē niet en sullen verleen worden/ ten si dat eerst sommerlycke bliücke bi sufficiënte attestane vande schade en verliese gesustineert vpde Impestant en dat sulche coetome zijn brypten sinen schult.

Dat alle Impetranten van respite sullen ghehouden wesen te doen dachuaerde alle huere crediteurē Inden prouinciael haedi en aldaer presenteren huere brieue misgaders haerlieder borchttochte binne der maent na dimpetracie/ andersins de brieuen van respite sullen wesen nulende van onwaerden.

Dat die Creditueren sullen moghen die borchttocht wederlegghen waer oprecht ghedaen sal worden soo supuerlycken als moghelyck wesen sal.

Indien geschil rese op sufficiënce oft Insufficiënce vand borchttocht/ so sal dimpetrandt hebben wistel oft delap van eend maent oft minder/ Om te verriffieren de sufficiënce van sine voorbeschreuen borchttocht/ Opte pepne/ indien hi niet en verriffieert te verliesen defect van sinen brieuen van respite ende so verre die gedachuaerde wilt doen bliücke ter contrarie/ sal oochebbē/ om selue te doen een maendi oft minderen tijt/ op die verbuerce dat die borchttocht sal wesen gehouden voor sufficiënt.

Dat men gheen brieuen verleenen en sal om te bedwinghe den crediteur te consenteren int appontement ghemaect bi sine schuldenaer mitte meeste portie van sine crediteuren so verre dat bidē voorschreuen appointemente quitschelt eenighe partien vande schulde ofte datmen gheue dach van betalinghe sonder tanie.

Dat alle Impetranten van brieuen van cessie sullen gehouden wesen die te presenteren in rechte binnen die maent vande Impetracie mit den staedt van alle huere goeden ende de sche of gaen ende habondomen huere creditueren sonder daer of handelin ghe te houdene en affirmeren den voorschreuen staet bi eede ver soeken dintermement van huere voorschreue brieuen ongegoten ende blootshoofds in persoone ende niet bi proucuroer.

Dat die voorschreuen Impetranten van brieue van cessie vertrijghende andere goeden sullen gehouden wesen die te consigne ren ten behoeve van huere Creditueren en en sullen niet moghen behouden dan een bedde met sinen ghevolge ende van elik stach haefselijcke goedeneen Behoudelijck dat si niet en sullen mogē hebben noch timnewerck noch siluerwerck noch andere meublen van waerden Ende tghene dat si meer hebben sullen sullen si teleken repse gehouden wesen te consignere tot proeft van huere creditueren Opte pepne te verliesen deffici vā huere brieue vā cessie.

Dat brieuen van Cessie gheen stadt grÿpen en sullen teghens schulden bekent onder onsen ieghel oft van onsen staden voor sce penen ende wethouders vande steden ende plaatzen ghepreule gieert oft voor notarissen imperiael onder den ieghel vande contrachen bewaert bi den Officieren daer toe ghecommiteert sullen och gheen stadt grÿpen teghens sentencien ghepasseert In trachti vant ghewyse Ten si dat de schuldenaere tot armoede ghe

commen si by fortunē sonder sine schule.

¶ Voorordonneren wi dat de ghene die hen sullen willen draghe erfghenamen bi beneficien van Inuentarijs sullen gehoude we. sendaer toe te verweruen onse opene brieuen daer toe dienende ende die selue gheimpetreri doen ende volmaecten den Inuen- tarijs binne veertich daghen nae de Impetracie en den Inuen- tarijs volmaect sullen de Impetranten gehouden wesen te doen estimeren die goeden bi lypden gheperimenteert gheecdi ende daer toe gheordonneret bide wet daert sterfhus legghē salende naeuolghende die selue estimatie oft waerderinghe stellen cancie ende bochticheit van wel te bewaren de goeden ende daer mede den creditueren oft legatarissen te voldoen soot behoort. Al eer si eenighe apprehencie sullen moghen doen opte penne gchou- den te wesen voor simpele eerghenamen. Indien si lypden appre- hencie deden soude te obserueren de solemniteiten als boue. On- der welche cancie si lypden behoude sullen ghebruyck vande goe- den vanden sterfhuspen.

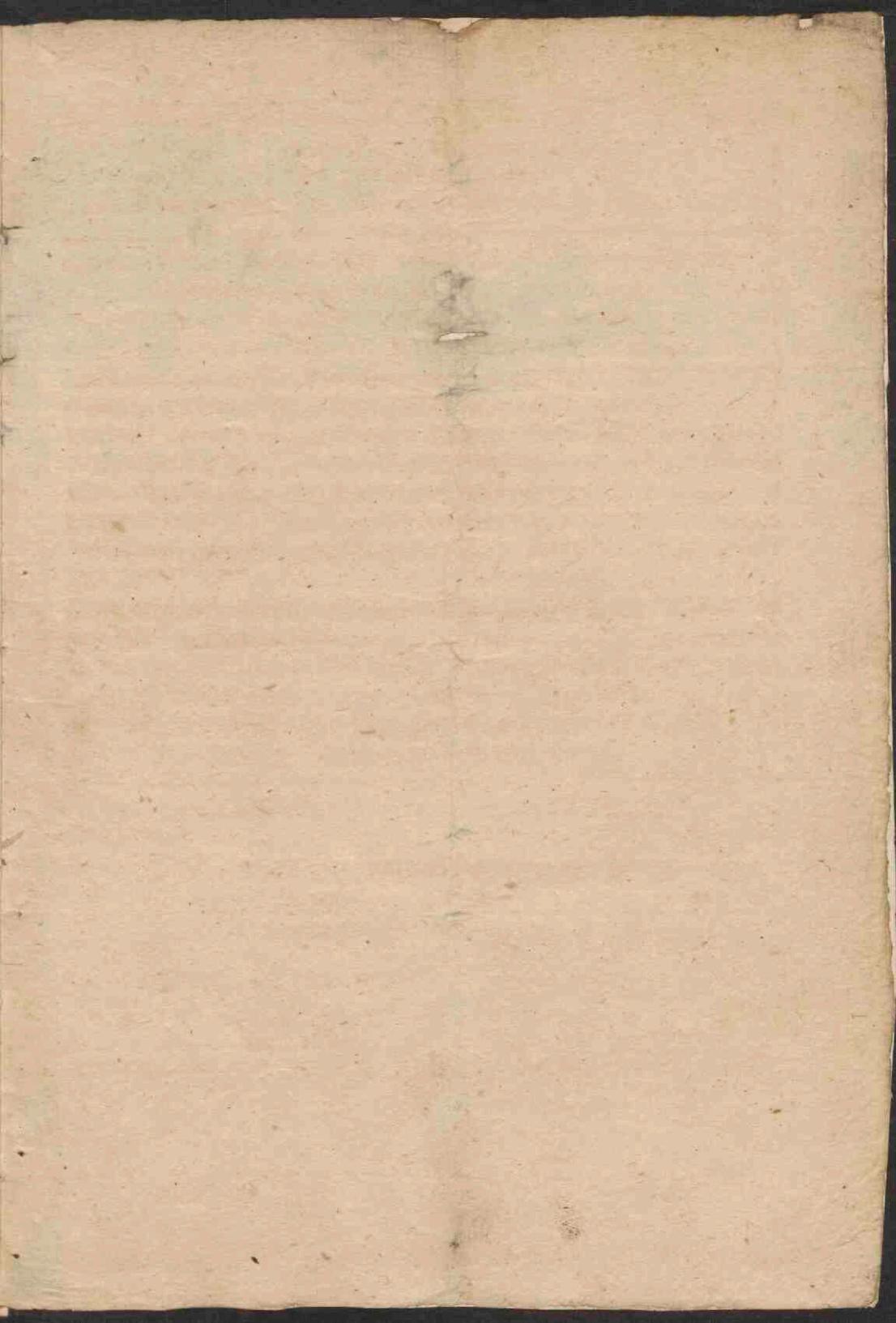
¶ Ende dat de schulden vanden sterfhuspe wesende clacre ende li- quide niet en sullen moghen verachtet worden om schulden ofte lasten niet gheliquiderte maer sullen betaelt worden midts stel- lende cancie te wederkeeren ende restituueren narratse van tghe- ne dat de goeden niet en moghen draghen sonder te verwachten de decisie vande processen opte schulden gheliquiderti zynde.

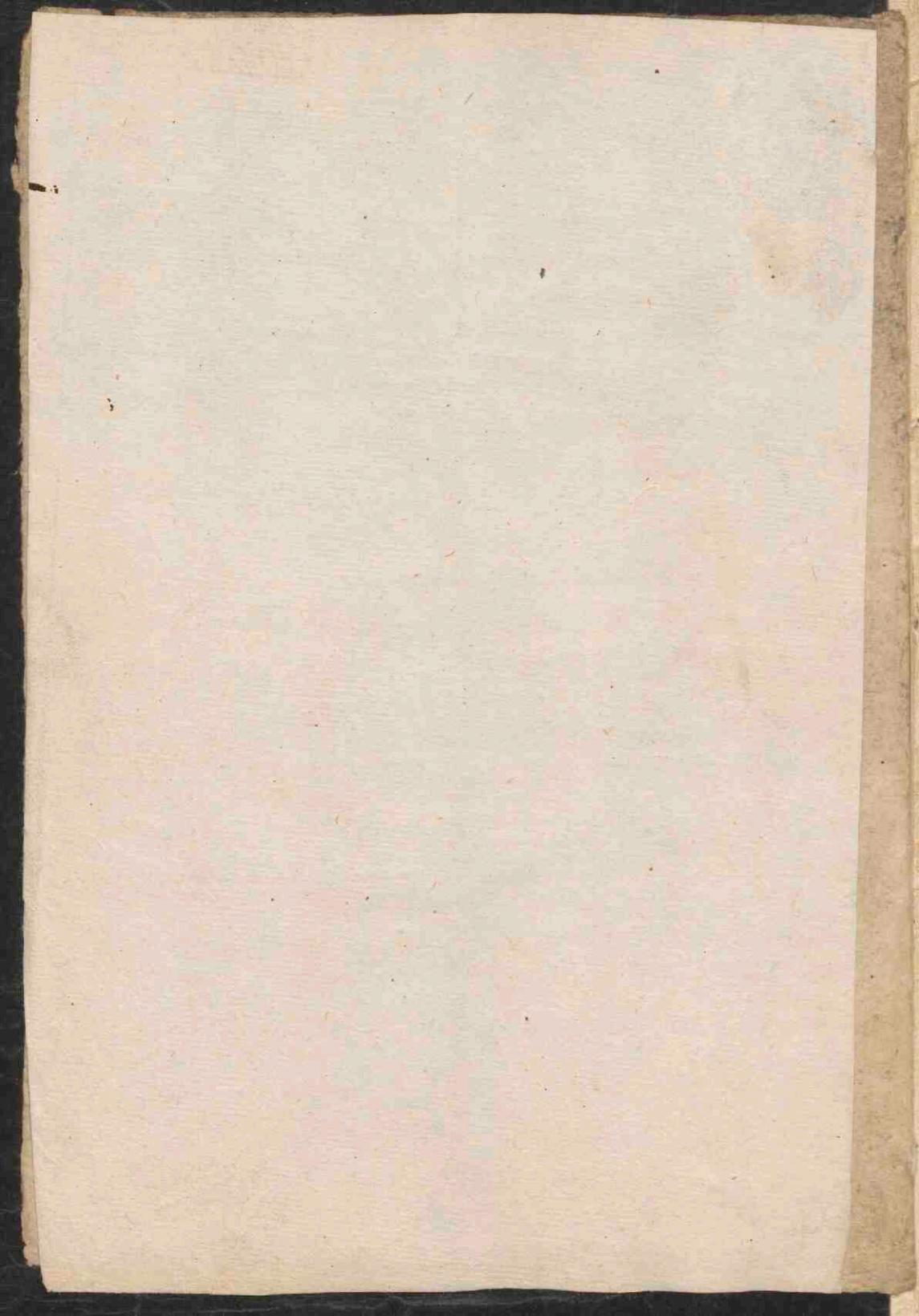
¶ Onbieden daer omme ende beuelen onsen lieuen en gheeron- wen die hoofd presidenten ende lypde van onsen secreten en groo- ten staeden die Stadhouder die erste ende andere onse staeden in Hollandt den voorschreue van onser reeckeninghen aldaer en alle andere onse stichteren Justicieren en Officieren dien du acn.

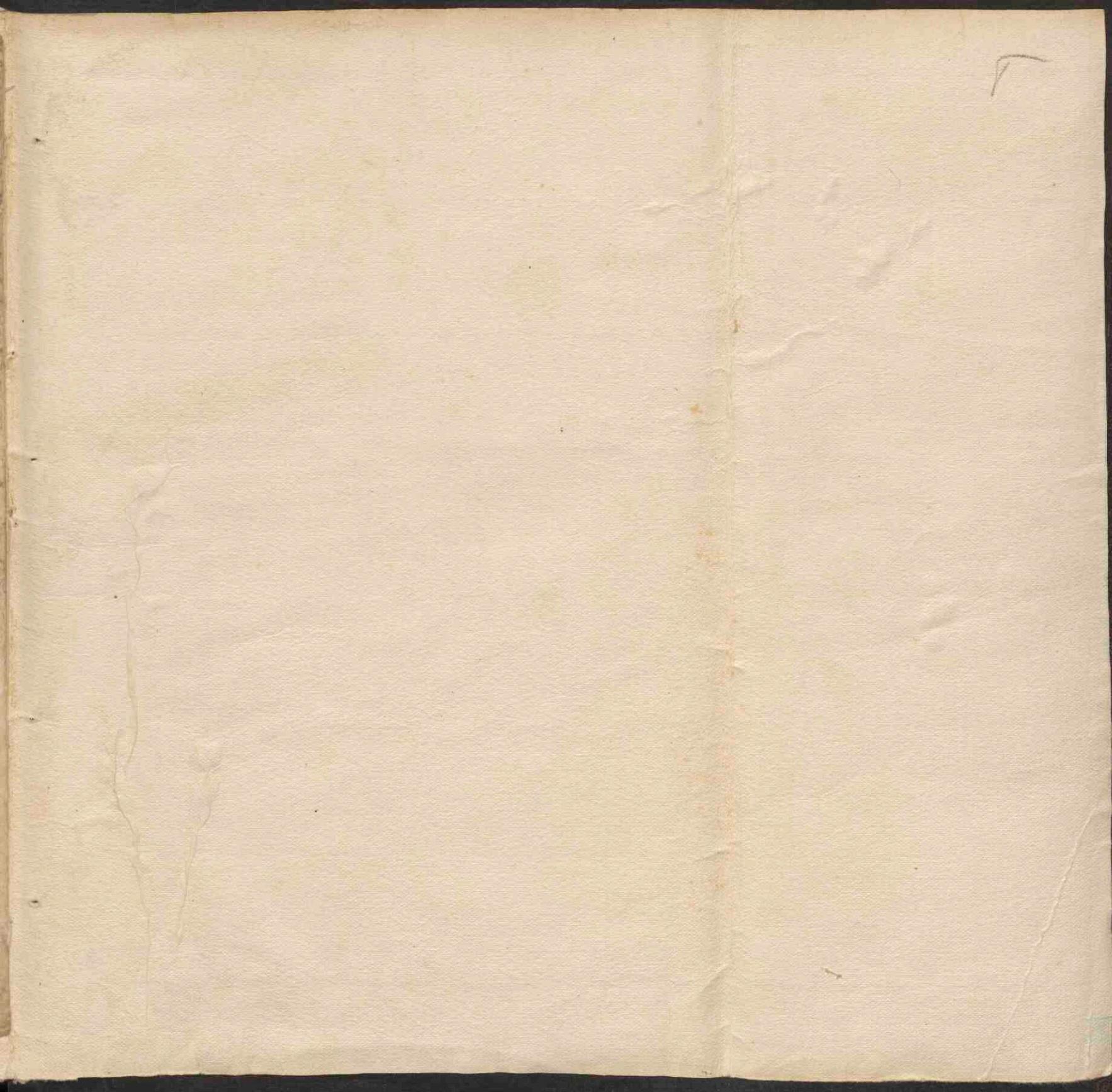
gaen sal huere stedehouders ende een peghelyck van hem bison,
dere ende so hem toe behooren sal/ dat si onse teghenwoordige or-
donnancie statuyt edict ende verbot ende alle die pointe ende ar-
ticulen daer inne begrepen houden en obserueren naer huere vor-
me ende inhouden/ Sonder daer teghens te doen noch ghedoo-
gen ghedaen te werdene. Ende ten eynde dat niemant vande sel-
ue Ignorancie en pretenderen die doen vercondighen en wroei-
pen in hunlyden consistorie op eenen dingdach ende stelle in een
tafereel in goede ende leseltiche letteren totten welcke men sal mo-
ghen actes hebbē/ Want ons alsoo gheliest. Des coir conde heb-
ben wi onsen zeghel hier aen doe hanghen. Ghegeuen in onsen
stad van Brusselle den xix dach van Maer Int Jaer ons heeren
duylent vijfhondert ende vierenuerich/ van onsen Kiesler vijf-
hentwintigentwintichste/ Ende vanden Aychen van Castilien ende
andere meghenentwintichsten. Onder staet geschreuen/ Bidon
Kiesler in sijn staede. Ende ghecplent. Verrepycken.

Noch stont onder geschreuen desen teghenwoordige ordonna-
cie ende articulen daer inne begrepen syn ghecondicht ghelesen
ende ghepubliceert gheweest/ Inden staede van Holland open-
baerlyck in die volle consistorie opte lessentwintichste Maer
Anno vijftienhondert vier en veertich/ Leghenwoor-
dich my ende ondercephtent Joam.

Gheprent in Hollandt tot Delft/
Aen die Vischmarct/
Op my Symoniанс. 3.
(...) (...) (...)

et quod uerbiq[ue] sive spissitudine vobis p[ro]p[ter]e

